

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОЗРОБОК, НАПРАВЛЕНИХ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЗАХИСНИХ ФУНКЦІЙ І ПРОДУКТИВНОСТІ ЛІСІВ ОБЛАСТІ

Ф. Гербут

Карпатська лісова науково-дослідна станція, м. Мукачево

Лісове господарство являється складовою частиною багатогалузевого господарського комплексу держави. Функції його пов'язані з виконанням клімато-регулюючих та сировинних напрямків. Виходячи з функціональних особливостей лісів сформувалась структура його управління. Тому нині існуюча форма управління: обхід – об'їзд – лісництво – лісгосп, відповідає природі лісу. Але тепер ця форма потребує нового наповнення. Виходячи з сучасної оцінки корисних функцій лісу, визначених всесвітнім лісовим конгресом, деревина складає лише 25% від загальної вартості корисних властивостей, що ліс дає людині, а решта – це невагомі та інші цінності його. Тому тепер ми повинні по новому оцінити властивості лісу. Значна частина питань наукою вже вирішена, але більшість ще потребує свого вирішення.

На основі аналізу досягнень науки та виробництва визначені головні напрямки наукових досліджень, які дадуть змогу по новому оцінити ліс, як природню екосистему та покращити його використання.

Всю науково-дослідну роботу необхідно спрямувати по чотирьох основних напрямках.

I. Формування лісів майбутнього методами відновлення корінних деревостанів, збагачення складу насаджень та регулювання вікової структури їх.

Етапи.

1. Формування лісів майбутнього методом відновлення корінних деревостанів, збагачення складу їх та створення цільових насаджень.

2. Інтродукція цінних і перспективних порід для лісів Карпат.

3. Формування лісів Карпат способами рубок догляду.

II. Моніторинг лісів Карпат і розробка мір підвищення захисних функцій та стійкості їх.

Етапи.

1. Проведення комплексного моніторингу лісів Карпат.

2. Вивчення впливу господарської діяльності на стан гідрологічної ролі лісів.

3. Розробка комплексних мір захисту лісів від природних та антропогенних факторів.

III. Проведення селекції цінних і перспективних порід для лісів Карпат, покращення лісонасінневої справи.

Етапи.

1. Розробити основи ведення господарства в генетичних резерватах з метою їх збереження та розмноження.

2. Покращити ведення господарства на ПЛНД, розробити ефективні методи стимулювання плодоношення, захисту і збору насіння.

3. Розробити методи прискореного вирощування основних лісостворювачів і тривалого збереження лісового насіння.

IV. Розробка концепції використання рекреаційних та сировинних функцій лісів і обґрунтування оптимальної лісистості регіону.

Етапи.

1. Покращити систему головних рубок для лісів різної категорії захищеності, розробити технологічні напрямки їх використання та підвищити ефективність методів лісокористування.

2. Розробити методик оцінки рекреаційних функцій лісів і систему ведення господарства в насадженнях різного цільового призначення.

3. Вивчити основні напрямки використання деревної маси і розробити концепцію лісокористування.

4. Обґрунтувати оптимальну лісистість Карпатського регіону з метою покращення рекреаційних, захисних та лісосировинних функцій лісів.

Період вирішення проблемних завдань повинен бути в терміні 10–15 років. Вивчення етапу має бути не більше 3–5 років, в залежності від кількості виконавців та об'єму робіт.

Розробка кожного етапу має закінчуватись рекомендаціями.

При повній розробці основного напрямку складається перспективний документ по веденню господарства регіону.

Розробка головних напрямків дасть змогу суттєво покращити ведення лісового господарства.